Geri Gelen Eşyaya Dolaşım Menşe İspat Belgesi Hakkında

T.C. - Gümrükler Genel Müdürlüğü - 68724966 Sayılı Yazı - Geri Gelen Eşyaya Dolaşım Menşe İspat Belgesi Düzenlenmesi

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-20117910-163.99-00068724966 **Konu :** Geri Gelen Eşyaya Dolaşım/Menşe İspat Belgesi Düzenlenmesi

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (TOBB)

İlgi: 08.06.2021 tarihli ve 064525254 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda özetle, tercihli olmayan ticarete konu eşya veya tercihli ticarete konu Türk veya kümülasyona dahil bir ülke menşeli eşyanın ihracat beyannamesi/transit beyannamesi ile ihracından sonra, geri gelen eşya kapsamında geldiği ülkeden bir belgesi olmaksızın antrepoya veya gümrüklü sahaya alınıp, tekrar ihraç edilmesi halinde; söz konusu eşyaya tercihli veya tercihsiz ticaret kapsamında dolaşım/menşe ispat belgelerinin düzenlenip düzenlenemeyeceği ile düzenlenmesi halinde hangi tevsik edici belgelerin ilave olarak talep edilmesi gerektiği konusunda Bakanlığımız görüşleri sorulmaktadır.

Bilindiği üzere 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5911 sayılı Kanun ile değişik 150. Maddesinde ihracat rejimi açıklanmış ve buna göre;

1- İhracat rejimi, serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat, ticaret politikası önlemleri ve gerektiği takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkış işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir.

2- Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

3- Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşyanın gümrük beyannamesine tabi olmayacağı hal ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

4- Müsteşarlık, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Denmiştir.

Bu minvalde, 07/10/2009 tarihli Gümrük Yönetmeliğinin Geri Gelen Eşya ve Taşıtlar başlıklı İkinci Bölümünde yer alan 446. Maddesinde;

(1) İhraç edilen eşyanın;

a) Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi,

b) Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi,

c) ihracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi, nedenleriyle geri gelmesi halinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığının, kullanılmadan anlaşılamayacağı haller için geçerli olacaktır.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumlar;

a) Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya,

b) Tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya,

c) Alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya,

ç) Tabiî afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz halleri veya

siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya,

d) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılamayan sebze ve meyveler için uygulanır.

denmektedir.

Bu kapsamda, ilgili ticaret ve sanayi odalarınca menşe ispat ve dolaşım belgesi düzenlenmesi için hâlihazırda aranan belge ve bilgilere ek olarak; tercihli olmayan ticarete ilişkin mense şahadetnamesinin düzenleneceği hallerde eşyanın ülkemizden ihracına ilişkin düzenlenen ihracat beyannamesinde yer alan menşe bilgilerinin kullanılabileceği mütalaa edilmektedir. Bununla birlikte, tercihli ticarete ilişkin bir menşe ispat belgesinin düzenleneceği hallerde ise; gerek ülkemizin bazı ülkeler veya ülke gruplan ile yaptığı anlaşmaların veya genelleştirilmiş tercihler sisteminin uygulanması ilişkin yönetmeliklerde Ülkesel Gereklilikler başlığı altında yer verilen ülkesellik ilkesine ilişkin hükümler ile Geri Ödeme veya Muafiyet başlığı altında yer alan gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanmasına ilişkin hükümlerin dikkate alınarak eşyanın gideceği ülkeye göre olay bazında değerlendirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Hakan ATAY Bakan a. Daire Başkan

Resmi Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.